

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**De Nieuwe En Naauwkeurige Neederlandse Hovenier,
Onderwyzende hoe hier te Lande, onder dit Climaat een
Thuin, met zyn Parken, Paaden, Glintingen en Heiningen
wel zal aangeleid, en hoe de Boomen aan ...**

Te Leyden, 1735

Van het Snoeyen der Fruit boomen

[urn:nbn:de:bsz:31-139361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-139361)

VIERDE DEEL.

VAN HET
SNOEYEN

DER

FRUYT-BOOMEN.

VOOR-REDE.

Het is niet genoeg een Boom wel geplant te hebben, de zelve wel, ja overvloedig te doengroeyen, en dat hy wyd en zyds veel takken komt uit te schieten, maar de zelve moeten ordentelyk staan, den eene den anderen niet te drukken, nog belemmeren; en om dat zelden de natuur dat doet, zo is het noodzaakelyk, dat een Liefhebber of zyn Thuinman zulks na de konst en lange ervaarendheid waarneeme, want een nette en welgesnoeide Boom, is een groot cieraad in een Hof, daar de wildernis en onordentelykheid alle plaizier van 't gezicht beneemt en verderft; en daarom is al vanouds af, het snoeyen der Fruitboomen voor een Proefstuk gehouden van het Hovenieren; in waarheid, het is by onzen tyd alleen niet in gebruik beginnen te raaken, maar al over veele Eeuwē maakte men daar een grondreegel van, gelyk als blykt uit de getuigenis onzer Voor-ouders; zo dat wy (om de waarheid te zeggen) thans niet anders doen als het geene by onze Voor-vaaders al lang in zwang is geweest, dog wy zullen indien het moogelyk is, 't zelve tragten wat te verbeteren, ja te volmaaken, want de eene dag leerd den anderen; en indien ooit Liefhebbers in voorige tyden naauwkeurig zyn geweest; zeeker de voorgaande en nu als beginnende Eeuw, is zeer overvloedig om veele nieuwe dingen uit te vinden,

den, en re

deld te wor

Dit gebruik

boomen, het i

naam van Na

latting-boomen

Stam-boomen n

naamelyk met

geschikte in 'e

die al te vol t

kanderen zo v

wel als de bu

gedaante, in

baar kroon t

snyden, die

maaker, en

zakelykheid.

Beschryv

Het Sno

lyka

tyd die 'e

toe: E

gende ta

of aan de

Ten T

gebruik v

Ten D

al te lang

En d

hem e

reiden

brengen.

den, en reeden waarom zulks op deeze en geene wyze behoorde behandeld te worden, aan 't ligt te brengen.

Dit gebruik van snoeyen is niet algemeen voor alderley slag van Fruit-boomen, het is maar voor de geene die in de Thuinen bekend zyn met de naam van Nanus of Dwerg-boomtjes of aan Latting-boomen, Hoeklatting-boomen, Muuren en Heiningen, want die men opgaande hooge Stam-boomen noemd, daar moed men zig tegenwoordig zo veel niet mee, naamelyk met dezelve te snoeyen, ten waare dat het eens of tweemaal geschiede in 'er eerste jaaren, om een goed fatsoen te maaken, of om dat die al te vol takken zyn, wat ligter te maaken, op dat de takken makenderen zo niet zouden koomen te schuuren, of om de Binne-vrugten zo wel als de buitenste te doen rypen; het zy om de eerste kring eener ronde gedaante, in de opening die men haar diend te geeven alsze beginnen haar kroon te maaken; het zy om eenigen tak van water-lot weg te snyden, die metter tyd deeze kroon zoude kunnen belemmeren of mismaaken, en waarlyk deeze snoeying is dan ook van een volkome noodzakelykheid.

EERSTE KAPITTEL.

Beschryving van het Snoeyen der gezeide BOOMEN.

Het Snoeyen is eigentlyk het werk van een Hovenier, dat jaarlyks aan deeze Boomen gedaan moet werden, in den tusschen-tyd die 'er loopt van de Maand November af tot het einde van Maart toe: Eerst is 't haar heel en al te ontblooten van al haar ondegende takken, of die schaadelyk kunnen weezen aan de Vrugten, of aan de fraayigheid van den Boom,

Ten Tweeden, van al de geene te bewaaren, daar men een goed gebruik van kan maaken.

Ten Derden, verstandiglyk te korten die te lang zyn, en die niet al te lang zyn in haar geheel te laten blyven.

En dat alles met inzicht om een Boom lang te doen duuren, hem cierelyk te maaken en zo te behouden, en met een te bereiken om hem wel haast veel schoone en goede Vrugten voor te brengen.